

Standardkontrakt bilag 1 - Oppdragsgivers spesifikasjon

BERGEN
KOMMUNE

Table of contents

- 1 Avtalen gjelder
- 2 Nærmere beskrivelse av leveransen
- 3 Minimumskrav

1 Avtalen gjelder

Avtale for studie av etisk og rettferdig handel i Bergen.

2 Nærmere beskrivelse av leveransen

Formålet med studien er å utrede muligheter for samarbeid for etisk og rettferdig handel i Bergen. Analysen skal fokusere på behov og muligheter for å etablere en arena i Bergen for etisk og rettferdig handel.

3 Minimumskrav

Følgende absolutte krav er satt av Oppdragsgiver for leveranser under denne avtalen:

1 Kravspesifikasjon (Response required)

Samarbeid for etisk og rettferdig handel i Bergen

Bergen kommune har status som Fairtrade-kommune, og lyser herved ut gjennomføringen av en ståsted- og mulighetsanalyse. Undersøkelsen vil gjennomføres av et uavhengig forskningsinstitutt/rådgivningsbyrå.

Formål

Formålet med studien er å utrede muligheter for samarbeid for etisk og rettferdig handel i Bergen.

Bakgrunn

Næringslivets påvirkning på samfunn og miljø spiller en avgjørende rolle for bærekraftig utvikling. Å respektere menneskerettighetene gjelder all forretningsvirksomhet uansett hvor[1]. Det gjelder også retten til et inkluderende og anstendig arbeidsliv og et rent og sunt miljø.

Norske myndigheter forventer at norske selskaper gjør aktsomhetsvurderinger for å håndtere risiko og unngå skade.[2] Tiltak skal være basert på dialoger med berørte mennesker, og man bør være spesielt oppmerksomme der det er stor risiko for krenkelser. Forbrukere ønsker også å vite mer om forholdene bak varer og tjenester.[3]

Næringslivet i Bergen møter også på etiske utfordringer. I en global handel kan det være krevende for en bedrift å kjenne sin påvirkning og treffe de rette tiltakene. Bergen kommune og styringsgruppen for fairtradebyen Bergen ønsker derfor å legge til rette for samarbeid for etisk og rettferdig handel[4]. Det innebærer en handel som ikke gjør skade på samfunn og miljø, men skaper utviklingsmuligheter for berørte mennesker og for bedriftene.

Samarbeidsarena i Bergen

Det eksisterer flere fora som tar opp etiske utfordringer i en global handel. UN Global Compact, UN Forum on Business and Human Rights, OECD Global Forum on Responsible Business Conduct, Norges OECD-kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv, Etisk handel Norge, Sustainability Hub Norway er eksempler på dette. Det er også flere organisasjoner i Bergen som jobber for menneskerettigheter og bærekraftig næringsliv.

Samtidig mangler det et helhetlig og samlende initiativ i Bergen der bedrifter, kunnskapsmiljøer, politikere og innbyggere kan diskutere aktuelle etiske problemstillinger og metoder for ansvarlig forretningspraksis. En slik arena vil fremme kunnskap og engasjement, og styrke

interessentdialog og samarbeid for næringslivsutvikling som respekterer menneskerettigheter og miljøhensyn. Samtidig vil det kunne inspirere som modell for andre byer og kommuner.

Ståsteds- og mulighetsanalyse

Kommunen vil nå utrede status og ulike samarbeidsformer for etisk og rettferdig handel i Bergen. Det er ønskelig å utføre en analyse som skal fokusere på behov og muligheter for å etablere en arena i Bergen for etisk og rettferdig handel. Studien skal:

- Beskrive risikoutsatte næringer i Bergen og fremtredende etiske utfordringer.
- Kartlegge bedrifter i Bergen som fokuserer på etisk og rettferdig handel eller som har praksis for risikohåndtering for mennesker og miljø som del av virksomheten sin.
- Vurdere tilgjengelig støtteapparat og ressurser i Bergen sammen med eksisterende nasjonale og internasjonale initiativ for etisk og rettferdig handel.
- Anbefale form og etablering av en samarbeidsarena for Bergen.

Metode

Bakgrunnsinformasjon kan hentes fra foreliggende rapporter og registre. Hoveddelen skal baseres på kvalitative data og det skal gjennomføres en spørreundersøkelse og/eller intervju av sentrale aktørgrupper og nøkkelinformanter. Observasjon/deltakelse på ulike samarbeidsarenaer kan også være aktuelt.

Fagfelt

1. Etisk og rettferdig handel/ansvarlig og bærekraftig næringsvirksomhet
 - Menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon
 - Aktsomhetsvurderinger og forebygging/reduksjon av skadepåvirkning
2. Systemer og metoder for dialog, konsultasjoner, samarbeid og inkludering av interessenter og berørte aktører/grupper
3. Internasjonale og nasjonale normer, lover og reguleringsordninger
 - FNs bærekraftsmål
 - FNs Global Compacts ti prinsipper
 - FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
 - OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og veileder for aktsomhetsvurderinger
 - Regnskapsloven, anskaffelsesregelverket m.m.

[1] FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (FN 2011)

[2] OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv – En innføring (2019)

[3] a. Etikkinformasjonsutvalget,
b. Moderne slaverilov

[4] a. Bergen – en aktiv fairtradeby. Strategi for etisk og rettferdig handel 2018 – 2022
b. Fairtradebyen Bergen. Handlingsplan for etisk og rettferdig handel 2019 - 2020